

Álit

Í

løgtingsmáli nr. 25/2018: Uppskot til lögtingslóg um broyting í lögtingslóg um tinglýsingaravgjald (Lækking av avgjaldinum)

Elsebeth Mercedis Gunnleygsdóttur hevur, vegna Fólkaflakkin, lagt málið fram 19. september 2018, og eftir 1. viðgerð 8. november er tað beint Fíggjarnevndini.

Nevndin hevur viðgjørt málið á fundum 16. og 19. november 2018.

Undir viðgerðini hevur nevndin havt fund við landsstýrismannin í fíggjarmálum.

Nevndin hevur undir viðgerðini býtt seg í ein meiriluta og ein minniluta.

Meirilutin (Ruth Vang, Pauli Trond Petersen, Kristin Michelsen og Helena Dam á Neystabø)

vísir á, at nevndin hevur viðgjørt sama lógaruppskot í apríl í ár. Støðan er óbroytt.

Meirilutin vísir á, at endamálið við uppskotinum er at hjálpa teimum, sum skulu seta føtur undir egið borð og vinnuni, við at lækka tinglýsingaravgjaldið.

Tað er rætt, at samgongan hækkaði tinglýsingaravgjaldið í 2015 frá 0,5% til 1 %. Endamálið var at breiðka skattagrundarlagið og at fíggja ein skattalætta á 137 mió. kr. Fleiri enn 28.000 skattgjaldarar finga ágóðan av skattalætthanum. Yvir 6.000 skattgjaldarar finga yvir 700 kr. um mánaðin í skattalætta.

Óheftar útrokningar vístu, at allir inntøkubólkar høvdu meira eftir, tá hædd varð tikin fyri øktu avgjöldunum. Tey við lægstu inntøkunum mest, sjálvandi, men øll høvdu meira eftir. Haraftrat finga pensjonistarnir 4-500 kr. meira um mánaðin, fyri tað mesta vegna umleggingina av kringvarpsgjaldinum. Við pensjónsnýskipanini fáa bæði núverandi og komandi pensjonistar enn meira um mánaðin at liva fyri.

Meirilutin heldur, at vit áhaldandi eiga at hugsa um, hvørji avgjöld skulu hækast og hvørji lækkast, og takast skal ikki meira inn enn neyðugt. Meirilutin fegnast um, at samgongan hevur megnað at lækka inntøkuskattin munandi, bæði tí at hetta gagnar borgarunum í landinum og kappingarførinum hjá vinnuni. Og at hesin skattalækki serliga er komin teimum við lágum og miðalinntøkum til gagns.

Í umrøðuni av hækkingini var atlit tikið til, at tey flestu rinda tinglýsingaravgjald eina ella fáar ferðir í lívinum. Haraftrat er gjaldið treytað av keypsprísinum. Tey, sum rinda dýr hús, rinda dýrari tinglýsingaravgjald. Fyri privatfólk er galdandi at tey, sum rinda høgt tinglýsingaravgjald, fáa eisini høgan rentustuðul. Uppskotsstillarin nevnir dømi um húsakeyp á 3 mió kr., sum við hækkingini fekk økt tinglýsingaravgjald á 15.000 kr. Vísast skal á, at viðkomandi húsakeypari fær góðar 3.000 kr. í rentustuðli um mánaðin. Í veruleikanum kann viðkomandi fáa hesa upphædd mánaðarlíga í óavmarkað áramál.

Meirilutin er sannførdur um, at skattalættin gagnar bæði familjum og vinnu munandi meira enn eitt lægri tinglýsingaravgjald. Sigast skal til sammetingar, at tinglýsingaravgjaldið í Noregi er 2,5% og í Danmark er gjaldið 0,6% fyri skeyti og 1,5% fyri veðbrøv.

Meirilutin tekur tí ikki undir við málinum og mælir Løgtinginum frá at samtykkja uppskotið.

Minnilutin (Gerhard Lognberg, Jacob Vestergaard og Bill Justinussen) vísir á, at tá samgongan hækkaði tinglýsingaravgjaldið, var tað steinur oman á byrðu hjá teimum mongu, sum skulu seta føtur undir egið bord. Tað eru serliga ungar barnafamiljur og vinnulívsspírar, sum føla sviðan av hækkaða tinglýsingaravgjaldinum.

Hesi og vit onnur við, vórðu samstundis rakt av ógvusligu avgjaldsøðini hjá samgonguni, sum skolaði inn yvir landið. Ein vinstravend samgonga tolir jú ikki, at pengar eru ímillum fólk, tí eftir teirra hugsan dugir borgarin ikki nóg væl at brúka sínar egnu pengar, og tí skulu teir krevjast inn í landskassan.

Soleiðis hevur økta avgjaldið á ymiskar vørur og tænastr gjørt tað munandi dýrari at vera føroyingur undir sitandi samgongu, og meira er í væntu.

Minnilutin er av teirri fatan, at borgarin sjálvur dugur best at umsita sínar egnu pengar, og at tað tí er neyðugt at hálsa um, so borgarin aftur fær fíggjarligt frælsi.

Uppskotið um at lækka tinglýsingaravgjaldið er ein liður í hesum, og tí mælir minnilutin Løgtinginum til at samtykkja uppskotið.

Fíggjarnevndin, 20. november 2018

Ruth Vang
formaður

Gerhard Lognberg

Helena Dam á Neystabø

Kristin Michelsen

Pauli Trond Petersen

Jacob Vestergaard

Bill Justinussen